

10–14 Yaş Arası Çocukların Basketbol Tutumlarının Değerlendirilmesi: Sivas İli Örneği

Evaluation of Adolescent's Basketball Attitudes Between 10 and 14 Ages: The Case of Sivas Province

Erkan KONCA¹
Necati Alp ERİLLİ²

¹MEB Yavuz Selim Ortaokulu, Sivas, Türkiye

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İstatistik Ana Bilim Dalı, Ekonometri Bölümü, Sivas, Türkiye

ÖZ

Günümüzde en çok oynanan ve izlenen spor dallarından biri olan basketbol, ülkemizde de her geçen gün popüler hale gelmektedir. Basketbol sporunun ülkemizde bütün kitlelere yayılması için Türkiye Basketbol Federasyonu ve ilgili bakanlık tarafından çeşitli organizasyonlar ve projeler yapılmaktadır. Büyük şehirlerin dışında taşrada halen istenilen düzeyde bir yapılanmanın olmadığı görülmektedir. Okullar basketbol ve diğer spor dallarının çocuklara tanıtımının ve uygulamasının yapılabileceği en iyi yerlerdir. Bu çalışmada Anadolu şehirlerinde basketbol oyununa yönelik tutumun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Sivas il merkezinde bulunan ortaokul öğrencilerinden oluşan 588 kişilik bir gruba Öncü ve ark. (2012) tarafından geliştirilen Basketbol Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonucunda alt faktörler ve tüm ölçek toplam puanları bakımından cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı ($p > .05$), öğrencilerin basketbol eğitimi alıp almama durumlarına göre alt faktörlere ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak fark olduğu ($p < .05$), öğrencilerin okudukları sınıf bakımından ölçek ve faktörlere göre aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı ($p > .05$), öğrencilerin buldukları sınıflara göre basketbol tutumlarında istatistiksel olarak bir anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür ($p > .05$). Araştırmada ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında yeterli lisanslı sporunun olmadığı, ailelerin yeterince basketbola ilgili olmadıkları, lisanslı olan öğrencilerin diğerlerine göre daha ilgili oldukları, cinsiyetin ilgi ile doğrudan ilişkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Basketbol, spor, tutum, ergenlik

ABSTRACT

Basketball, which is one of the most played and watched sports branches today, is becoming popular every day in our country. In order to spread the sport of basketball to all masses in our country, various organizations and projects are being carried out by the Turkish Basketball Federation and the relevant ministry. It is observed that there is still no desired level of construction in the provinces outside the big cities. Schools are the best places where basketball and other sports branches can be introduced and practiced to children. In this study, it is aimed to determine the attitude toward the game of basketball in Anatolian cities. For this purpose, a group of 588 people consisting of secondary school students in the city center of Sivas was visited by Öncü et al. The Basketball Attitude Scale developed by (2012) was applied. As a result of the research, there was no statistically significant difference according to gender in terms of sub-factors and total scale scores ($p > .05$) in the event of receiving students according to basketball training, child factors, and no statistical difference in the total scores of the entire scale ($p < .05$) students in their reading class in terms of scale and the absence of statistically significant differences between the factors ($p > .05$), there was a statistically significant difference in attitudes basketball classes according to the students ($p > .05$). Looking at the results revealed in the study, it was found that there are not enough licensed athletes, families are not related to basketball enough, students with a license are more interested than others, and gender is directly related to interest.

Keywords: Attitude, basketball, puberty, sports

Geliş Tarihi/Received: 09.06.2022

Kabul Tarihi/Accepted: 01.12.2022

Yayın Tarihi/Publication Date: 27.12.2022

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Erkan KONCA

E-mail: erkankonca@hotmail.com

Cite this article as: Konca, E., & Erilli, N. A. (2022). Evaluation of adolescent's Basketball attitudes between 10 and 14 ages: The case of Sivas Province. *Research in Sport Education and Sciences*, 24(4), 119-125.

Copyright©Author(s) - Available online at sports-sciences-atauni-press.org

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Spor; yüzyıllardır varlığını koruyan, bireylerin fiziksel ve zihinsel olarak daha iyi hissetmelerine yardımcı olan, belli düzen ve prensipleri içerisinde barındıran, insanların sosyalleşmesini sağlayan etkinliklerdir (Zorba, 2012). Sporun bir iş kolu olarak son yıllarda büyük bir gelişim göstermesi, spora ilgisi olan olmayan bütün insanların ilgisini çekmektedir. Teknolojinin gelişmesi ulaşılabilirliği artırarak spor organizasyonlarının dünyanın her yerinden eş zamanlı izlenebilmesini sağlamaktadır ve bu durum sporu başlı başına bir sektör haline getirmektedir (Tekin & Eskicioğlu, 2015). Basketbol; dünyada her yaşta insanın oyuncu veya izleyici olarak takip ettiği popüler bir spor dalıdır (Savucu, 2015). 1891 yılında Amerika'da atletizm ve beyzbol oyuncularına antrenman yapabilmeleri için ortaya çıkan basketbol günümüzde dünyanın en çok oynanan ve takip edilen spor dalları arasına girmiştir. 1893 yılında Avrupa'da 1904 yılından itibaren de ülkemizde oynamaya başlamıştır. 1959 da Türkiye Basketbol Federasyonu'nun (TBF) kurulması ile basketbol daha hızlı bir şekilde gelişmeye başlamıştır (Urartu, 2000). Türkiye'de spora gösterilen ilgi geçmişte uluslararası arenada başarı elde edebilmek için yeterli değildi fakat bu durum günümüzde tersine dönmüştür (Sevim & Suveren, 2019). Kitlelerin yoğun olarak takip ettiği çok önemli bir seyirci potansiyeline sahip olan basketbola ilgi her geçen gün artarak devam etmektedir. Bütün dünyada basketbol ile ilgili çeşitli organizasyonlar yapılmaktadır. Basketbol olimpiyatların en ilgi çeken spor dalı olurken, dünya şampiyonaları, ülkelerin basketbol ligleri ve özellikle Amerikan Basketbol ligi (NBA) ilgiyle izlenen ve takip edilen organizasyonlardır. Günümüzde basketbolun yaptığı büyük sıçrama 130'u aşan ulusal federasyon 60 milyonun üzerinde sporcunun ortaya çıkmasını sağlamıştır. İzleyici sayısının her geçen gün artması büyük kitleleri etkisi altına almaya başlaması, sponsorların basketbola olan iştahını artırmaktadır (Türegün, 2013). Basketbolda kalitenin yükselmesi ve maç kazanmada etkili olan faktörler doğrudan oyuncularını ilgilendirmektedir (Berrı, 1999). Basketbol liglerinin sponsor destekleri ile ön plana çıkarılması seyir zevkini artırmaya yönelik yapılan çalışmalar oyunun popülerliğini her geçen gün daha da artırmaktadır. Son yıllarda sportif alanda atılım yaparak ön plana çıkan ülkeler arasına giren Türkiye basketbolda da önemli bir seviyeye gelmiştir. Sponsorluk ve reklam gelirleri bu gelişimde önemli rol oynamaktadır. Kalite arttıkça ülkemizdeki takımlara daha nitelikli oyuncular transfer olmaya başlamıştır. Türkiye Basketbol Ligi İspanya'dan sonra Avrupa'nın en fazla izlenen ve yatırım yapılan ligidir (Çetin & Eren, 2016). Sporun doğasında var olan kazanma arzusu basketbol için de geçerlidir. Bu rekabetin içinde bulunabilmek için milyon dolarlık bütçelerle kurulan takımlar gerek ulusal liglerde gerekse uluslararası liglerde ciddi çaba sarf etmektedir. Ülkemizde son yıllarda Euroleague ve milli takımlar düzeyinde başarıların artması ayrıca alt yapılardan yetişen oyuncuların NBA ligine transfer olmaları ve basketbol okullarına olan talebin artması basketbolun önemli bir noktaya geldiğini göstermektedir. Ülkemizde İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi büyük şehirlerde süper lig takımlarının olması ve bu şehirlerdeki altyapı organizasyonlarının daha da güçlü olması nedeniyle Anadolu'da basketbolun daha geri planda kalmasına yol açmaktadır. Türkiye Basketbol Federasyonu ve kulüpler bünyesinde gerçekleştirilen organizasyonlarla ilginin tabana yayılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Sportif yapıların oluşumu çok kolay olan bir durum değildir. Belli bir projesi ve öz kaynağı olmadan ortaya çıkan takım yapılarının temelleri sağlam olmamaktadır. Bu nedenle sportif alandaki altyapı faaliyetleri çok iyi planlanmalıdır. Altyapı bütün spor

dallarında olduğu gibi basketbolda da çok önemlidir. Öz kaynaklardan yetişen oyuncuların sayısının artması ülke basketbolunun uluslararası organizasyonlardaki başarı sıralamasını belirleyen en önemli etkenlerden biridir. Günümüzde sportif alandaki başarılar ülkelerin tanıtımı ve prestiji için vazgeçilmez bir unsurdur. Gelişmiş bir ülke olabilmenin vazgeçilmez konu başlıklarından biri spordur. Profesyonellik kavramı her geçen gün sportif yapılarda maddi kaynaklara olan ihtiyacı da artırmaktadır. Sponsorluk maddi ihtiyaçların karşılanması için en önemli kaynaktır. Rekabetin en üst düzeyde yaşandığı basketbolda stratejik bir planlama ve organizasyon şarttır.

2017 yılında Türkiye Basketbol Federasyonu tarafından tanıtımı yapılan "Ulusal Basketbol Hamlesi" projesi kapsamında Türkiye'de basketbol altyapısının sorunlarının tespit edilmesi ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin ortaya konulması hedeflenmiştir (Tınaz ve ark., 2016). Proje kapsamında ilgili alanda bilimsel ve akademik çalışmalar yapacak bir ekip kurulması düşünülmüştür. Basketbol altyapılarda karşılaşılan sorunların çözümü için TBF tarafından projeler geliştirilerek bu dezavantajlı durumları ortadan kaldırmak hedeflenmiştir. Taşra şehirlerinde basketbola yapılan yatırımların azlığı ve imkânların kısıtlı olması bu sorun hak ettiği noktaya gelmesine engel olmaktadır. Bireylerin psikolojik durumları sportif performansın yanında spora devamlılıklarını da doğrudan etkilemektedir (Biçer, 2016). Türkiye'de yaygın bir spor kültürünün varlığından bahsetmek pek mümkün değildir. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de spor denilince akıllara futbol geldiğini söyleyebiliriz. Dolayısı ile spor kültürü yerine de futbol kültürü ifadesini kullanmak da yanlış olmayacaktır. Bu durum, kültürel anlamda bir çeşitlilik yaratmadığı gibi, giderek büyük bir hızla spor yapmayı değil sporu izlemeyi ve spordan konuşmayı seven bir toplumun oluşmasına neden olacaktır (Kaplan & Akkaya, 2014). Bu nedenle bu varlığı hissettirecek araştırma ve geliştirme çalışmalarının yapılması son derece önem arz etmektedir.

Günümüzde özellikle çocukların hareketsiz bir yaşam tarzı süren bireyler haline dönüşmesi göz ardı edilmemesi gereken bir durumdur. Spordan uzak hareketsiz bir yaşam gelecekte sağlıksız bir toplumun oluşmasına yol açacaktır. Konca ve ark. (2019) tarafından ortaokul öğrencileri arasında fiziksel aktivite durumlarının belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada öğrencilerin düşük ve orta düzeyde aktif oldukları belirtilmiştir. Toplum olarak sedanter yaşam tarzından uzaklaşmak için sporun insanların yaşam tarzı haline dönüştürülmesi sağlanarak sporun günlük yaşamın bir parçası haline gelmesi sağlanmalıdır. Özellikle çocukların küçük yaşlardan itibaren takım sporlarına yönlendirilmeleri sorumluluk alma, paylaşma, sosyalleşme ve bunun gibi birçok özelliklerine olumlu katkı sağlayacaktır. Müسابakalarda ortaya çıkan her türlü sonuç takıma aittir, bu nedenle takım sporlarının da sorumluluk ve inisiyatif bireysel spor yapanlara göre daha azdır. Sportif başarı için takım üyelerinin sadece fiziksel performanslarını değil iletişim, yardımlaşma, dayanışma ve grup dinamiği gibi konularda da kendilerinin yetiştirmeleri sağlanmalıdır (Alpaslan, 2012). Basketbol yeterli organizasyon ve tanıtım yapılabilirse bu ihtiyaca cevap verebilecek başlıca spor dallarından biridir.

Tablo 1'de seçilmiş ülkeler ile Türkiye'deki lisanslı basketbolcu sayılarının nüfusa oranları karşılaştırılmalı olarak verilmiştir. Türkiye'nin basketbolda diğer ülkelerle aramızda çok büyük farklar vardır. Bu durum sporun ülkemizde daha organize bir şekilde yapılması gerektiğinin en büyük işaretlerinden biridir.

Tablo 1.
Lisanslı Basketbolcu Sayılarının Nüfusa Oranla Kıyaslanması

Ülke	Nüfus	Lisanslı Basketbolcu Sayısı	Nüfusa Oranı	Türkiye ile Kıyaslama
Türkiye	79,8 Milyon	55Bin	0,07%	-
Sırbistan	7 Milyon	22 Bin	0,31%	×4,5
İspanya	46,5 Milyon	407 Bin	0,88%	×12
Fransa	66,7 Milyon	640Bin	0,96%	×14
ABD	324 Milyon	5,8 Milyon	1,79%	×25
Yunanistan	11 Milyon	300Bin	2,71%	×38

*Nüfusa oranla Basketbola Katılım (Tmaz ve ark., 2016)

Fiziksel ve psikososyal gelişimdeki bireysel farklılıklar, yaşa bağlı gelişim evreleri (erken, orta ve geç) ve ergenlik gelişim hızı gibi faktörlerin hepsi, ergenlerin spor aktivitelerini deneyimleme şekline katkıda bulunabilir (Brown ve ark., 2017). Erken ergenlik döneminde futbol, basketbol, beyzbol ve tenis gibi rekabet düzeyi yüksek sporların tercih edilmesi daha doğru olabilir (Harris, 2000). Bireysel farklılıklar ve çevresel faktörler akranlar arasındaki ilgi yoğunluğu tercihlere doğrudan etki eden önemli faktörler olarak ortaya çıkabilir. Spora katılımın fazlasıyla önemsendiği ergenlik sürecinde yapılacak teşvik ve olumlu deneyimler çok değerli olabilir. Ergenlik döneminde spor branşlarına yönelik ilgi ve algı farklılık gösterebilir. Takım sporları, çocukların bir grubun parçası olarak kendileriyle rekabet etmelerine olanak tanır. Takım olarak kazanırlar veya kaybederler, bu da yalnızca kendilerine odaklanmak yerine gruba değer vermeyi ve gruba empati kurmayı öğrendikleri anlamına gelir. Sporun kazanımları sadece bunlarla sınırlı değildir takım sporları yapan çocuklar bireysel spor yapmaktan ziyade iletişim, sadakat, sosyal beceriler, liderlik, benlik saygısı ve birlikte çalışma hakkında daha fazla şey öğrenirler (RecMedia, 2021). Bir çocuk için en önemli etkileşim biçimi fiziksel temas ve oyundur. Çocuklar bir şeyleri alır ve elleriyle inceler. Koşmanın ve nefessiz kalmanın canlandırıcı hissini öğrenirler. Bir takımın parçası olmak arkadaşlık ve eğlence gibi ilkeler bu etkinliklerden doğar ve çocuğun duygusal entelektüel gelişimine büyük katkı sağlayan sinirsel bağlantılar oluşturur (spookynooksports, 2020). Takım sporları ile ilgilenen çocukların kaygı düzeylerinde azalma görülmüş fakat bireysel spor ile uğraşan çocuklarda böyle bir azalma tespit edilmemiştir (Dimech & Seiler, 2011). Takım sporları ergenlerin akranları ile daha doğru ve etkili iletişime girmesinin yanında, ortak hedef için birlikte çaba sarfetmek ve aktif olarak daha çok iletişimde olmaları bu duruma sebep olarak gösterilebilir. Bireysel sporlarda çocuk bu etkili ve doğru iletişim yöntemlerinden mahrum kalmaktadır ve çözüm için tek başına mücadele vermektedir (Çelik & Kısa, 2020). Takım sporlarında bu durumun tersine paylaşım en üst seviyededir başarı, üzüntü gibi bütün duygusal durumları takım arkadaşları ile paylaşmış olur ve sosyal anlamda daha fazla deneyim yaşar. Araştırmamızda basketbola ilişkin tutumların yaş, cinsiyet, sporcu lisansı, aile gelir düzeyi, basketbol eğitimi değişkenlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Sivas il merkezinde bulunan ortaokul öğrencilerinden oluşan 588 kişilik bir gruba Öncü ve ark. (2015) tarafından geçerlilik güvenilirlik çalışması yapılan "Basketbol Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. İki faktör ve toplam 10 maddeden oluşan ölçek; beşli likert tipinde hazırlanmıştır. Ölçeğin ilk beş sorusu ilgi boyutu ikinci beş soru ise algı boyutunu içermektedir. Ayrıca öğrencilere 11 sorudan oluşan demografik bilgilerin yer aldığı sorular yöneltilmiştir. Verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testi, faktör yapısına kanıt sağlamak

amacıyla, tutum ölçeği ve alt faktörler arasında korelasyon testi, ölçek ve alt faktörlerden alınan puanlarla cinsiyet, spor yapma ve basketbol oynama durumu değişkenleri arasındaki farklılığı tespit etmek için T-Testi yapılmıştır. Bağımsız grupların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığının test edilmesi için ANOVA testi kullanılmıştır. Araştırma için Sivas Milli Eğitim Müdürlüğünden 11/10/2021 tarih ve 34325280 sayılı izin onayı alınmıştır. Basketbola yönelik tutumları etkileyen etkenleri belirlemek için geliştirilen ölçekle uygulanan gruba ait basketbol sporuna karşı tutumların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamıza katılan 588 öğrencinin %46,3'ü erkek, %53,7'si kız öğrencilerden oluşmuştur. Katılımcıların %25,9'u 5.sınıf, %26,7'si 6.sınıf, %23,3'ü 7.sınıf ve %24,1'i 8.sınıfta öğrenim görmektedir. Çalışmaya dahil olan öğrencilerin demografik özellikleri, basketbol sporuna yönelik tutumları ve aile bireylerinin basketbol sporuna ilişkin düşüncelerini tespit etmeye yönelik sorular yöneltilmiştir.

Bulgular

Çalışmamıza 272 erkek, 316 kız olmak üzere toplam 588 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin %46,3'ü erkek, %53,7'si kız öğrencilerden oluşmuştur. Katılımcıların %25,9'u 5.sınıf (152 kişi), %26,7'si 6.sınıf (157 kişi), %23,3'ü 7.sınıf (137 kişi) ve %24,1'i 8.sınıfta (142 kişi) öğrenim görmektedir.

Öğrencilerin %16,3'ü sporcu lisansına sahipken %83,7'si lisansının olmadığını belirtmişlerdir. Lisanslı öğrencilerin sayısı 96 lisansı olmayan öğrencilerin sayısı ise 492 kişidir. %24,5 oranında 144 öğrenci daha önce basketbol eğitimi aldığını geri kalan %75,5'lik 444 öğrencinin daha önce basketbol eğitimi almadığı görülmüştür. Gelecekte basketbol eğitimi alma ile ilgili düşüncelerinin sorulduğu bölümde %44,9 eğitim almayı düşünüyorum, %46,4 eğitim almayı düşünmüyorum ve %8,7'lik kısmın ise basketbol eğitimi almaya devam ettiği şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Aile bireylerinin basketbola olan ilgilerinin sorulduğu bölümde %9,7 çok ilgili, %28,1 ilgili, %26,9 kararsız, %27,2'si ilgisiz ve %8,2'lik kısım çok ilgisiz olarak cevap vermişlerdir. Aile bireylerinin %19,2'si lisanslı sporcu olduğunu %80,8'i ise lisanslarının olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ailelerin gelir düzeylerinin %45,9 düşük ve %26,4 orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Katılımcıların takip ettikleri basketbol liglerine ilişkin sorularda %54,9 oranda hiçbir ligi takip etmedikleri %34,4 TBSL, %17,9 NBA ve %8,5'inin ise Eurolog olmuştur.

En sevilen derslerin belirlenmesine yönelik soruda (birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği) Beden Eğitimi dersinin %67,7 ile en çok sevilen ders olurken onu % 53,4 ile Sayısal dersler takip etmiştir.

Faktör Analizi

Çalışmada kullanılan 10 soruluk "Basketbol Tutum Ölçeği" sorularına öncelikle faktör analiz uygulanmıştır. Verilerin faktör analizine uygunluğunu test etmek için kullanılan Kaiser Mayer Olkin değeri (0,89) ve Bartlett küresellik test (0,000) sonuçlarına göre anket çalışması faktör analizine uygun olduğu belirlenmiştir.

Faktör analizi sonuçlarına göre 2 faktör belirlenmiş ve bu faktörler varyansın %63,87'sini açıklamaktadırlar. Tablo 2'de soruların faktörlere göre dağılımı ve faktör yükleri verilmiştir. Faktör yüklerinin 0,58 ile 0,703 arasında değiştiği görülmektedir. Faktör analizi sonuçlarına göre soruların faktörlere göre dağılımları "Basketbol Tutum Ölçeği Geliştirilmesi" adlı çalışmada elde edilen sonuçlara

Tablo 2.
Basketbol Tutum Ölçeği Faktör Analizi

	1. Faktör	2. Faktör
Basketbol vakit ayırmaya değmez.	0,851	
Basketbolla ilgilenmenin boşa geçirilmiş zaman olduğunu düşünüyorum.	0,843	
Basketbol bana çok saçma geliyor.	0,841	
Basketbol bence gereksiz bir spor dalı.	0,717	
Basketbol bana keyif vermiyor.	0,580	
Basketbolla ilgili gazete yazılarını okumayı severim.		0,789
Basketbolla ilgili bir programı seyretmek için uykusuz kalabilirim.		0,783
İnsanlarla basketbol üzerine konuşmaktan hoşlanırım.		0,759
Basketbolla ilgili bir şey duyduğumda dikkatimi hemen o noktaya çeviririm.		0,750
Basketbolu hayatımın bir parçası olarak görüyorum.		0,703

*1. faktör ilgi boyutu, 2. faktör algı boyutu

benzer çıkmıştır. Buna göre birinci faktör ilgi boyutu olarak, ikinci faktör de algı boyutu olarak adlandırılabilir.

İstatistiksel Karşılaştırmalar

Bu alt bölümde ölçek sorularına ve faktör analizi sonucunda ortaya çıkan 2 faktör skorlarına göre ikili ve çoklu karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo 3'te cinsiyete göre ölçek ve faktörlerin ikili karşılaştırma ve ortalama-standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 3'teki sonuçlara göre cinsiyete göre alt faktörlere ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlılık olmadığı görülmektedir ($p > ,05$). Tablo 4'te öğrencilerin sporcu lisanslarının olup olmadığına göre ölçek ve faktörlerin ikili karşılaştırma ve ortalama-standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 4'teki sonuçlara göre öğrencilerin lisans sahip olup olmalarına göre alt faktörlere ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < ,05$). Erkek öğrencilerin toplam ölçek ve Faktör 2 puanları, kız öğrencilerinkilerin toplam ölçek ve Faktör 2 puanlarına göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bu durum erkek öğrencilerinin ilgilerinin kız öğrencilere göre daha fazla olduğu şeklinde yorumlanabilir. Tablo 4'te öğrencilerin basketbol eğitimi alıp almama durumlarına göre ölçek ve faktörlerin ikili karşılaştırma ve ortalama-standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 3.
Cinsiyete göre Ölçek ve Faktörlerin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Erkek	272	24,5551	5,30514	,447
	Kız	316	24,2342	4,91343	
İlgi Boyutu	Erkek	272	10,7132	5,25499	,306
	Kız	316	10,2943	4,65701	
Algı Boyutu	Erkek	272	13,8419	5,0394	,811
	Kız	316	13,9399	4,83764	

Tablo 4.
Sporcu Lisans Durumuna Göre Ölçek ve Faktörlerin Karşılaştırılması

	Lisans	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Var	96	25,5833	5,31664	,012
	Yok	492	24,1484	5,02462	
İlgi Boyutu	Var	96	8,9688	5,34977	,001*
	Yok	492	10,7846	4,80944	
Algı Boyutu	Var	96	16,6146	5,78814	,000*
	Yok	492	13,3638	4,56317	

* $p < ,05$.

Tablo 5.
Basketbol Eğitimi Alıp Almama Durumuna Göre Karşılaştırma

	Eğitim	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Aldım	144	25,2014	5,29095	,026
	Almadım	443	24,1174	5,01489	
İlgi Boyutu	Aldım	144	8,6944	4,98007	,000*
	Almadım	443	11,0722	4,79906	
Algı Boyutu	Aldım	144	16,5069	4,88182	,000*
	Almadım	443	13,0451	4,64707	

* $p < ,05$.

Tablo 5'teki sonuçlara göre öğrencilerin basketbol eğitimi alıp almama durumlarına göre alt faktörlere ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < ,05$). Tablo 5'teki sonuçlara göre öğrencilerin ailelerinde lisanslı sporcu olup olmalarına göre alt faktörlerle ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < ,05$).

Tablo 6'daki sonuçlara göre öğrencilerin ailelerinde lisanslı sporcu olup olmalarına göre alt faktör 2'e ve tüm ölçek toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < ,05$). Tablo 6'da erkek öğrencilerin sporcu lisanslarının olup olmadığına göre ölçek ve faktörlerin ikili karşılaştırma ve ortalama-standart sapma değerleri verilmiştir. Tablo 7'deki sonuçlara göre erkek öğrencilerin toplam ölçek ve faktör 2 puanlarına göre lisans sahibi olup olmama durumuna göre anlamlı bulunmuş ($p < ,05$), faktör 1'e göre anlamlı bulunmamıştır ($p > ,05$).

Tablo 8'deki sonuçlara göre kız öğrencilerin toplam faktör 1 ve faktör 2 puanlarına göre lisans sahibi olup olmama durumuna göre anlamlı bulunmuş ($p < ,05$), toplam ölçek puanlarına göre ise anlamlı bulunmamıştır ($p > ,05$).

Tablo 9'da öğrencilerin okudukları sınıf, öğrencilerin ailelerin basketbola ilgisi ve ailelerin aylık gelir durumlarına göre faktör ve ölçek puanları arasında çoklu karşılaştırma sonuçları verilmiştir. Öğrencilerin okudukları sınıf bakımından ölçek ve faktörlere göre aralarında anlamlılık bulunmamıştır ($p > ,05$). Öğrencilerin ailelerin basketbola ilgisi bakımından ölçek ve faktörlere göre

Tablo 6.
Aile Bireylerinin Lisans Durumuna Göre Karşılaştırma

	Aile bireylerinde lisanslı sporcu	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Var	113	25,469	5,443	,012
	Yok	475	24,1242	4,98175	
İlgi Boyutu	Var	113	10,1416	5,34667	,407
	Yok	475	10,5705	4,84406	
Algı Boyutu	Var	113	15,3274	5,39087	,001*
	Yok	475	13,5537	4,75416	

* $p < ,05$.

Tablo 7.
Erkek Öğrencilerin Sporcu Lisans Durumuna Göre Karşılaştırması

	Lisans	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Var	48	25,9583	5,77949	,064
	Yok	224	24,2545	5,16217	
İlgi Boyutu	Var	48	10,1458	6,11587	,411
	Yok	224	10,8348	5,0588	
Algı Boyutu	Var	48	15,8125	6,10426	,003*
	Yok	224	13,4196	4,68972	

Cinsiyet=Erkek * $p < ,05$.

Tablo 8.
Kız Öğrencilerin Sporcu Lisans Durumuna Göre Karşılaştırması

	Lisans	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Toplam	Var	48	25,2083	4,84201	,136
	Yok	268	24,0597	4,91464	
İlgi Boyutu	Var	48	7,7917	4,19705	,000*
	Yok	268	10,7425	4,5998	
Algı Boyutu	Var	48	17,4167	5,39832	,000*
	Yok	268	13,3172	4,46293	

Cinsiyet = Kız *p < ,05.

Tablo 9.
Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Karşılaştırma

Öğrencilerin Okudukları Sınıf		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Toplam	Gruplar Arası	28,272	3	9,424	0,362	,781
	Grup İçi	15218,631	584	26,059		
	Toplam	15246,903	587			
İlgi Boyutu	Gruplar Arası	59,077	3	19,692	0,805	,491
	Grup İçi	14281,840	584	24,455		
	Toplam	14340,917	587			
Algı Boyutu	Gruplar Arası	108,586	3	36,195	1,494	,215
	Grup İçi	14146,876	584	24,224		
	Toplam	14255,463	587			
Ailenin Basketbola İlgisi						
Toplam	Gruplar Arası	414,673	4	103,668	4,075	,003*
	Grup İçi	14832,230	583	25,441		
	Toplam	15246,903	587			
İlgi Boyutu	Gruplar Arası	1065,566	4	266,391	11,699	,000*
	Grup İçi	13275,351	583	22,771		
	Toplam	14340,917	587			
Algı Boyutu	Gruplar Arası	2598,054	4	649,514	32,483	,000*
	Grup İçi	11657,408	583	19,996		
	Toplam	14255,463	587			
Ailenin Gelir Durumu						
Toplam	Gruplar Arası	111,335	3	37,112	1,432	,232
	Grup İçi	15135,568	584	25,917		
	Toplam	15246,903	587			
İlgi Boyutu	Gruplar Arası	242,156	3	80,719	3,344	,019
	Grup İçi	14098,760	584	24,142		
	Toplam	14340,917	587			
FAlgı Boyutu	Gruplar Arası	100,290	3	33,430	1,379	,248
	Grup İçi	14155,173	584	24,238		
	Toplam	14255,463	587			

*p < ,05.

aralarında anlamlılık bulunmuştur ($p < ,05$). Öğrencilerin ailelerin aylık gelirleri bakımından faktör 1 için anlamlı bulunmuş, faktör 2 ve ölçek toplam puanı bakımından anlamlılık bulunamamıştır ($p > ,05$). Öğrencilerin buldukları sınıflara göre basketbol tutumlarında bir anlamlılık olmadığı görülmüştür ($p > ,05$). Ailelerin basketbola olan ilgisi çocuklara da etki etmektedir. Ailelerin aylık gelir durumları basketbola olan ilgi durumunda farklılık yaratmaktadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Basketbol tutumlarının belirlenmesine yönelik yapılan araştırmaya 588 ortaokul öğrencisi katılım sağlamıştır. Öğrencilerin %83,7'lik kısmının sporcu lisansının olmadığı görülmüştür. Tablo 1'de ülkelerin nüfusa oranla sporcu lisanslarının karşılaştırmalarına

bakıldığında ülkemizin listede nüfusa oranla en az lisans oranına sahip olduğu görülmektedir. Araştırmamızda ortaya çıkan sonuçlar da bu araştırmada ortaya çıkan verileri destekler niteliktedir. Basketbol eğitimi alan öğrencilerin sayısı lisanslı olan sporcularla orantılı %24,5 olmuştur. Daha önce basketbola tanışmayan öğrencilerin oranı da %75,5 olmuştur. Gelecekte %44,9 oranında öğrenci basketbol eğitimi almayı düşündüğünü belirtmiştir. Ailelerin de genel yapılarının basketbol sporuna karşı çok ilgili olmadığı görülmüştür. Katılımcı öğrencilerin %54,9'unun herhangi bir basketbol liginin takip etmediği, %34,4'ünün TSBL, %17,9 NBA Ligi ve %8,5'inin Eurolig maçlarını takip ettikleri görülmüştür. Türkiye Basketbol Federasyonu özerlik sonrasında kurumsal bir yapı oluşturarak basketbolu bütün kitlelere ulaştırmak için çaba harcamaktadır. Güçlü sponsor destekleri ile bir marka değeri oluşturulmasına olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Büyük şehirler dışında özellikle taşra illerinde bu alanda ciddi bir ihtiyaç olduğu araştırmamızın sonucunda ortaya çıkmaktadır. Lisanslı sporcu sayıları, basketbol oyununa ilişkin ilgi durumları, aile gelir düzeyleri ve basketbol liglerinin takibi ile ilgili TBF tarafından yapılacak projelerle basketbol yaygınlaştırılabilir. Öğrencilerin ders ilgilerine yönelik yöneltilen sorulara beden eğitimi dersi ile birlikte matematik, fen bilgisi gibi sayısal dersler olduğu görülmüştür. Bu durum sportif alanda ilginin oldukça ciddi düzeyde olduğunu ve uygulanacak projelerle önemli bir potansiyelin ortaya çıkmasına yol açacağı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmada kullanılan Basketbol Tutum Ölçeğinin iki boyutu vardır. Ölçeğin birinci boyutu "ilgi" ikinci boyutu da "algı" boyutu olarak adlandırılmıştır. Düzenli spor aktiviteleri çocukların yaşam tarzının doğal bir parçası iken özellikle kız çocuklarında ergenlikle beraber ilgi azalmaya başlar (Piko, 2008). Araştırmamızda cinsiyete göre basketbol tutumunda alt faktörler ve tüm ölçek toplam puanları arasında istatistiksel olarak bir anlamlılık görülmemiştir. Çalışmamızın aksine literatüre bakıldığında sosyal kaygının cinsiyet ile arasında anlamlı bir fark olduğu ve genellikle kızlarda daha fazla olduğu görülmektedir (Beidel ve ark., 1999; Compton ve ark. 2000; Topal, 2019; Tok, 2019). Kız öğrencilerin davranışları ile ilgili başkaları tarafından yapılan eleştiri ve yorumları erkeklerle oranla daha fazla önemsemeleri sosyal kaygılarının daha fazla olduğu şeklinde yorumlanabilir. Çin de yapılan bir çalışmada cinsiyet farklılığının beden eğitimi dersine yönelik tutumlarda önemli farklılıklar oluşturduğu görülmüştür (Howard ve ark., 2016). Spora ilgi ve katılımı kadınların erkeklerle oranla daha az ilgili oldukları görülmüştü (Deaner ve ark., 2015). Fakat bu araştırmada cinsiyet farklılığının basketbol tutumuna herhangi bir etkisinin olmadığı söylenebilir. Sporcu lisansına sahip olma durumuna göre alt faktörlere ve tüm ölçek toplam puanları açısından istatistiksel olarak fark olduğu görülmüştür. Bu durum lisanslı sporcuların spora bakış açılarında lisanslı olmayanlara göre farklılık olduğunu göstermektedir. Ayrıca erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre basketbol sporuna karşı daha alakalı oldukları ifade edilebilir.

Çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden gelişiminde önemli rol oynaması nedeni ile erken yaşlarda sportif etkinliklere yönlendirilmeleri önerilmektedir (Muratlı, 1998). Çocuklar ilk sosyal becerilerini aile bireylerinden veya etraflarında etkileşimde oldukları yetişkinlerden öğrenmektedirler. Daha sonra ise arkadaş çevresi ve arkadaş grupları sosyal becerilerin oluşmasına etki etmektedir (Özabacı, 2006). Çevresel ve toplumsal kültürel faktörlerin değişim sürecinde ebeveynler çocuklarını özellikle popüler sporlara yönlendirdiği düşünülmektedir (Dobbins ve ark., 2009). Pasternak ve Guy (2015), 8-12 yaşlarında 129 çocuk ve 99 anne ile yaptıkları çalışmada ailevi disiplin stiline öğrenme motivasyonu ve

sosyal beceriler arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirlemişlerdir. Çalışmamızda da benzer şekilde ailelerinde sporcu lisansına sahip bireylerin olması faktör 2 boyutunda istatistiksel olarak farklılık oluşturmaktadır. Aile bireylerinin bakış açıları çocuklara doğrudan yansıyan bir durum olarak erkek öğrencilerden sporcu lisansına sahip olanların algı boyutunda istatistiksel olarak farklılık gözlemlenirken ilgi boyutunda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bu durum spor yapan öğrencilerin basketbola karşı algılarında diğer öğrencilere göre anlamlı farklılık yaratmıştır. Fakat ilgi boyutunda bir farklılık yaratmamıştır. Kız öğrencilerin lisanslı olup olmama durumlarına göre yapılan istatistiksel analiz sonucunda ilgi ve algı boyutlarında (faktör 1 ve faktör 2) farklılık görülmüştür. Fakat toplam ölçek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir.

Öğrencilerin buldukları sınıf seviyesinin basketbol tutumlarına bir etki etmediği görülmüştür. Ailelerin basketbola ilgisinin öğrencilere doğrudan etki ettiği görülmüştür. Ailelerin gelir düzeyleri açısından bakıldığında ilgi boyutunda farklılık olduğu görülürken algı boyutunda ve toplam ölçek puanlarında farklılık görülmemiştir. Bu durum gelir düzeyinin basketbola ilgiye doğrudan etki ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Türkiye’de çok fazla sayıda çocuk ve genç için yeterli spor olanakları yaratılamamış; spor, fırsat eşitliği önceliğiyle yaygınlaştırılmamıştır (Kaplan & Akkaya, 2014). Sağlıksız ve hareketsiz bir yaşantıya eğilimi kolaylaştıran sosyal medya, oyun bağımlılığı, sağlıksız beslenme vb. gibi dış etkenlerin artması sporun önemini her geçen gün daha da artırmaktadır. Özellikle sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı şehirlerde bu ihtiyaç daha da fazladır. Fiziksel aktiviteye katılımı düşük sosyoekonomik statüye ergenlerin orta ve yüksek sosyoekonomik statüye sahip ergenlere göre sportif etkinliklere katılımları daha düşük seviyededir (Reimers ve ark., 2014). Bu araştırmanın sonuçlarına göre orta anadolu şehri olan Sivas ile hemen hemen aynı fiziki ve sosyolojik yapıya sahip şehirlerde basketbola karşı bakış açısı ile ilgili bir yorum ve analiz yapılması mümkün olabilir. Gadzic ve Vuckovic (2009) tarafından yapılan çalışmada sosyoekonomik statü ile spor katılım arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu çalışmada ise aksine gelir düzeyi olarak orta ve düşük gelir düzeyine sahip şehirlerde herkesin basketbola tanışmadığı söylenebilir. Cinsiyet farklılıkları basketbola ilgi ve algıya doğrudan etki etmektedir. Özellikle kız öğrencilere basketbolun yeteri kadar tanıtılmadığı ve uygulama anlamında yetersiz kalındığı şeklinde yorum yapılabilir.

Ülkemizin nüfusa oranla spor yapan lisanslı sporcu sayılarında bu alanda dünyanın önde gelen ülkeleri ile aynı seviyelere gelebilmesi için bu durumu destekleyen ve geliştiren projelerin üretilmesine olan ihtiyaç çok fazladır. Araştırmada ortaya çıkan sorunların ortadan kaldırılarak basketbol sporunun taşra illerinde yaygınlaştırılması için federasyon ve ilgili bakanlık tarafından uzun vadeli planlamalar yapılmalıdır. Sağlıklı yaşam ve fiziksel aktivitelerin teşvik edecek ebeveynlerde farkındalığı artıracak çalışmaların yapılması gerekmektedir. Yapılan planların nitelikli ve amaca uygun aynı zamanda uygulanabilir olması sürecin daha kısa sürede hedefine ilerlemesi için son derece önem arz etmektedir. Anadolu illerinde turnuvalar, gösteri maçları, kamp etkinlikleri, ulusal ve uluslararası maç organizasyonları düzenlenerek bütün kitlelere basketbol sporunun tanıtılması sağlanmalıdır.

Etik Komite Onayı: Araştırma için Sivas Milli Eğitim Müdürlüğünden (Tarih: 11/10/2021, No: 34325280) izin onayı alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir – E.K.; Tasarım – E.K.; Denetleme – E.K., N.A.E.; Kaynaklar – E.K.; Malzemeler – E.K., N.A.E.; Veri Toplanması ve/veya İşlenmesi – E.K.,N.A.E.; Analiz ve/veya Yorum – E.K.,N.A.E.; Literatür Taraması – E.K.; Yazıyı Yazan – E.K.; Eleştirel İnceleme – N.A.E.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Ethics Committee Approval: Approval was received for this study from Sivas National Directorate of Education (Date: October 11, 2021, Number: 34325280).

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – E.K.; Design – E.K.; Supervision – E.K., N.A.E.; Resources – E.K.; Materials – E.K., N.A.E.; Data Collection and/or Processing – E.K., N.A.E.; Analysis and/or Interpretation – E.K., N.A.E.; Literature Search – E.K.; Writing Manuscript – E.K.; Critical Review – N.A.E.

Declaration of Interests: The authors have no conflicts of interest to declare.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Alpaslan, A. (2012). Ergen ruh sağlığı ve spor. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 13, 181–185.
- Beidel, D. C., Turner, S. M., & Morris, T. L. (1999). Psychopathology of childhood social phobia. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 38(6), 643–650. [CrossRef]
- Berri, D. J. (1999). Who is ‘most valuable’? Measuring the player’s production of wins in the National Basketball association. *Managerial and Decision Economics*, 20(8), 411–427. [CrossRef]
- Biçer, T. (2016). *Sporla yetenek mi? karakter mi?* Beyaz Yayınları.
- Brown, K. A., Patel, D. R., & Darmawan, D. (2017). Participation in sports in relation to adolescent growth and development. *Translational Pediatrics*, 6(3), 150–159. [CrossRef]
- Çelik, N., & Kisa, C. (2020). Bireysel sporlar ve takım sporlarıyla uğraşan ergenlerin sosyal kaygı ve öz yeterliklerinin incelenmesi. *Biruni Sağlık ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, 1–20.
- Çetin, B., & Eren, T. (2016). Türkiye erkek milli basketbol takımına eurobasket2015 için oyun kurucu seçimi. *KAÜİİBFD*, 13(7), 221–227.
- Compton, S. N., Nelson, A. H., & March, J. S. (2000). Social phobia and separation anxiety symptoms in community and clinical samples of children and adolescents. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 39(8), 1040–1046. [CrossRef]
- Deaner, R. O., Balish, S. M., & Lombardo, M. P. (2015). Sex differences in sports interest and motivation: An evolutionary Perspective. *Evolutionary Behavioral Sciences*, 10(2), 73–97. [CrossRef]
- Dimech, A., & Seiler, R. (2011). Extra-curricular sport participation: A potential buffer against social anxiety symptoms in primary school children. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(12), 347–354.
- Dobbins, M., DeCorby, K., Robeson, P., Husson, H., & Tirilis, D. (2009). School based physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 1, 1562–1568.
- Gadzic, A., & Vuckovic, I. (2009). Participation in sports and sociometric status of adolescents. *Biomedical Human Kinetics*, 1, 83–85.
- Harris, S. (2000). Readiness to participate in sports. In J. A. Sullivan & S. J. Anderson (Eds.), *Care of the young athlete* (pp. 19–24). American Academy of Orthopedic Surgeons, American Academy of Pediatrics.
- Howard, Z., Wang, Y., & Xiaolin, W. (2016). A study of Chinese collegiate attitudes toward physical education. *International Research in Higher Education*, 1(2), 1–11.

- Kaplan , Y., & Akkaya, C. (2014). Spor kültürü ve Türkiye'de spor. *International Journal of Science Culture and Sport*, 2, 114–119.
- Keresztes, N., Piko, B. F., Pluhar, Z. F., & Page, R. M. (2008). Social influences in sports activity among adolescents. *Journal of the Royal Society for the Promotion of Health*, 128(1), 21–25. [CrossRef]
- Konca, E., Ermiş, E., Ermiş, A., & Necati Alp, E. (2019). 7–14 yaş öğrencilerin fiziksel aktivite durumları ve beslenme alışkanlıklarının araştırılması. *Turkish Studies Social Sciences*, 1(14), 105–117.
- Muratlı, S. (1998). *Çocuk ve spor*. Bağırhan Yayınevi.
- Öncü, E., Gürbüz, B., & Tunçkol, H. (2015). *The psychometric properties of the Basketball attitude scale* (s. 162). ERPA International Congress on Education.
- Özabacı, N. (2006). Çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerin sosyal becerileri arasındaki ilişki üzerine bir araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(16), 163–179.
- Pasternak, R., & Guy, A. (2015). The effect of parental discipline on mothers perceptions of social skills and learning motivation. *British Journal of Education, Society and Behavioural Science*, 2(6), 108–121.
- RecMedia (2021, Nisan 15). <https://recmedia.com/blog/sharing-the-glory-benefits-of-team-sports-for-children/>
- Reimers, A., Wagner, M., Alvanides, S., Steinmayr, A., Reiner, M., Schmidt, S., & Woll, A. (2014). Proximity to sports facilities and sports participation for adolescents in Germany. *PLoS One*, 3(9), e93059.
- Savucu, Y. (2015). *Zihinsel engellilerde basketbol antrenmanının fiziksel uygunluk üzerine etkilerinin belirlenmesi* [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü].
- Sevim, O., & Suveren, S. (2009). Türk ve Amerikan basketbolcularının oyun anlayışına bir bakış. *Research in Sport Education and Sciences*, 11(1), 30–40.
- spookynooksports. (2020, Ağustos 10). <https://www.spookynooksports.com/blog/manheim/how-to-get-kids-interested-in-sports>
- Tekin, N., & Eskicioğlu, Y. (2015). Spor sponsorluğu: Türk Hava Yolları-Türkiye Basketbol Federasyonu örneği. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 1(10), 14–36.
- Tınaz, C., Hacısötaoğlu., & Yılmaz, S. (2016). *Ulusal basketbol hamlesi araştırma raporu*. Türkiye Basketbol Federasyonu.
- Tok, C. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin ebeveyn bağlanma stilleri ile sosyal kaygı düzeylerinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].
- Topal, M. (2019). *Ön ergenlerde sosyal görünüş kaygısı, benlik saygısı ve otomatik düşüncelerin sosyal kaygıyı yordamadaki rolü* [Yüksek lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Enstitüsü].
- Türegün, E. (2013). *Sportif organizasyonlar sponsorluğu [Beko basketbol örneği]* [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü].
- Urartu, Ü. (2000). *Basketbol/teknik-taktik Kondüsyon*. İnkılap Yayınevi.
- Zorba, E. (2012). *Herkes için yaşam boyu spor*. Neyir Yayınları.